

25.5.2021

VN/9927/2020
VN/9927/2020-MMM-36

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

MMM lausunto HE 26/2021 vp.

Esityksen tausta

Esitys kiinteistönmuodostamislain muuttamiseksi on valmisteltu maa- ja metsätalousministeriössä virkamiestyönä Maanmittauslaitoksen aloitteen pohjalta. Esityksen keskiössä on kiinteistönmuodostamislain toimitusmenettelyä koskevien säännösten uudistaminen. Samalla ehdotetaan muutettaviksi kiinteistönmuodostamislain toimitusmenettelyä koskevien uudistusten johdosta kaivoslakia, yksityistielakia, kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta annettua lakia, liikennejärjestelmästä ja maanteistä annettua lakia, ratalakia, kiinteistörekisterilakia ja kiinteistötoimitusmaksusta annettua lakia.

Esitysluonnoksesta on pyydetty lausunto oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, liikenne- ja viestintäministeriöltä, työ- ja elinkeinoministeriöltä, ympäristöministeriöltä, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry:ltä, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f.:ltä, Maanmittauslaitokselta, Espoon -, Helsingin -, Vantaan -, Turun -, Tampereen -, Jyväskylän -, Kuopion -, Lahden - ja Oulun kaupungeilta ja Suomen Kuntaliitto ry:ltä.

Lausunnon ovat antaneet oikeusministeriö, valtiovarainministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f., Maanmittauslaitos, Espoon -, Helsingin -, Vantaan -, Turun -, Kuopion - ja Oulun kaupungit sekä Suomen Kuntaliitto ry sekä lisäksi liikenne- ja viestintävirasto Traficom, Väylävirasto ja Suomen luonnonsuojeluliitto ry.

Lausunnon antajista valtiovarainministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, Maanmittauslaitos, Traficom, Väylävirasto, Maa- ja metsätaloustuottajain keskusliitto MTK ry ja Svenska lantbruksproducenternas centralförbund SLC r.f. ovat pitäneet esitystä kannatettavana.

Esityksen jatkovalmistelussa lausuttavana ollutta ehdotusta on tarkistettu siten, että ehdotettu kiinteistötoimitusten rekisteröintimenettelyä koskenut uudistus on poistettu esityksestä. Ehdotettu rekisteröintimenettely ei olisi siihen ehdotetuin tarkistuksin kokonaisuutena edistänyt kiinteistöjärjestelmän selvyttä ja luotettavuutta.

Esityksen pääasiallinen sisältö ja tavoitteet

Esityksellä kiinteistönmuodostamislain muuttamiseksi mahdollistetaan tapahtuneen digitalisaation kehittymisen hyödyntäminen toimitustuotannossa sähköistämällä toimitusmenettelyä. Toimitusmenettelyä uudistetaan myös poistamalla kokouskäsitteilypakko lailla säädetyissä tilanteissa. Lisäksi halkomismenettely ehdotetaan uudistettavaksi säätämällä kokonaisarvomenetelmä ensisijaiseksi halkomistavaksi jyvitykseen perustuvan tilushalkomisen asemesta.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Maa- ja metsätalousministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 30
00023 Valtioneuvosto

Hallituskatu 3 A
Helsinki

29 516 001
35 829 516 001

kirjaamo@mmm.fi

Esityksen tavoitteena on tehostaa toimitustuotantoa asianosaisten oikeusturvaa vaarantamatta ja parantaa asiakaspalvelua sekä vähentää toimituksista kiinteistönmuodostamisviranomaisille ja asianosaisille aiheutuvia kustannuksia.

Toimitusmenettelyn sähköistäminen (digitalisointi)

Esityksellä mahdollistetaan etäosallistuminen toimituskokoukseen puhelinta, videolaitetta tai muuta puhe- tai näköyhteyden käsittelyyn osallistuvien välillä mahdollistavaa teknistä tiedonvälitystapaa käyttämällä. Uudistuksella parannetaan eritoten ulkopaikkakuntalaisten osallistumismahdollisuuksia toimituskokouksiin.

Esityksellä laajennetaan ja tehostetaan asianosaisten tavoittamiseksi säädettyä kutsumenettelyä tilanteissa, joissa kaikkia asianosaisia tai asianosaisten osoitteita ei tiedetä siten, että kutsu ehdotetaan julkaistavaksi paikkakunnalla leviävän sanomalehden lisäksi myös yleisessä tietoverkossa viranomaisen omalla verkkosivustolla. Tiedottaminen tehostuu, koska kutsu on tällöin nähtävillä 24/7 aina kokouksen pitoajankohtaan asti.

Toimituksen aloituskokouksesta tiedottamisessa ehdotetaan priorisoitavaksi kutsukirjeen sähköinen lähettäminen. Jatkossa asianosainen saisi aloituskokouksesta tiedon maapostitse vain, jos hänellä ei ole käytössä lainkohdassa tarkoitettua sähköpostiosoitetta tai hän ei ole antanut viranomaiselle suostumusta sähköpostiosoitteensa käyttöön yhteydenotto-osoitteena.

Toimituksen suorittaminen kirjallisessa menettelyssä

Voimassa olevan lain mukaan kiinteistötoimitus on suoritettava kokousmenettelyssä toimituksen laadusta riippumatta. Kokouskäsittelypakko lisää sopimusperusteisten selvien ja riidattomien toimitusten käsittelyaikaa. Kun toimituskokouksessa käsiteltäväksi tulevat asiat ovat jo tulleet sovituiksi toimituksen perusteena olevalla sopimuksella, kokouskäsittely jää puhtaasti muodolliseksi toimenpiteeksi.

Selvien ja riidattomien asioiden toimituskäsittelyn sujuvoittamiseksi toimitusmenettelyä ehdotetaan uudistettavaksi mahdollistamalla toimituksen suorittaminen kirjallisessa menettelyssä. Kirjallinen menettely ilman kokouskäsittelyä ehdotetaan mahdolliseksi asianosaisten väliseen sopimukseen perustuvissa maanmittaustoimituksissa (lohkominen, tilusvaihto, rasitetoimitus ja yksityistietoimitus) laissa säädetyn edellytyksin.

Kirjallinen menettely parantaa asiakaspalvelua, kun selvän ja riidaton toimitus voidaan suorittaa aikaisempaa nopeammin. Tämä tehostaa myös toimitustuotantoa. Ehdotetun etäosallistuminen ja kirjallinen menettely vähentävät myös toimitusten suorittamisesta aiheutuvaa hiilijalanjälkeä matkustustarpeen vähentyessä.

Toimituksen lopettamismenettely

Voimassa olevan lain mukaan toimitusasiakirjojen on oltava asianosaisten saatavilla kahden viikon kuluttua asianosaisten esittäjästä pyynnöstä. Ehdotetun kirjallisen menettelyn johdosta toimituksen lopettamismenettelyä esitetään muutettavaksi siten, että toimitusasiakirjojen tulee olla jatkossa aina asianosaisten saatavilla viran puolesta muutoksenhakuajan alusta asti.

Esitys edistää asianosaisten oikeusturvan toteutumista mahdollisissa muutoksenhakutilanteissa, kun toimitusasiakirjat ovat asianosaisten käytettävissä koko muutoksenhakuajan.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan vuoden 2022 aikana.

Asiakirjan sähköinen allekirjoitus
Elektronisk underskrift av dokument
Electronic signature of a document

Asia / Sak / Case:

VN/9927/2020

MMM; Hallituksen esitys laiksi kiinteistönmuodostamislain muuttamisesta
(MMM033:00/2018)

Asiakirja / Dokument / Document:

VN/9927/2020-MMM-36

MMM lausunto HE 26/2021 vp.

Allekirjoitukset / Underskrifter / Signatures:

Allekirjoittaja Undertecknare Signed by	Allekirjoituspäivämäärä Datum för underskrift Date of signature	Varmenteen myöntäjä Certifikatutfärdare Certificate issued by
Olkkonen Leo 91215317K	2021-05-24T17:06:56	C=FI, O=Vaestorekisterikeskus CA, OU=Organisaatiovarmenteet, CN=VRK CA for Organisational Certificates - G3\ OK

Sähköinen varmennetieto / Elektronisk certifikatuppgift / Electronic certificate information:

5ce711e00081d68501c8b76b4395a7c5a418304437ebdd655855270acc4e5bb0